

פרק ה' פרשת השבוע על פי הנטיבות שלום

והנה יש להבין ענין ירידת ישראל אל מצריהם דזוקא, דהרי לא נכללו והגירות ברית בין הבתרים שאמר הקב"ה לאברהם ידע תדע כי גור היה ורعن בארץ לא לם ועבדום וכו', ולא נאמר במצרים אלא בסתם ארץ לא להם, ומזהו בחר הקב"ה דזוקא במצרים מקוור הטומאה למקומות גלותם. אכן כבço נתבאר במק"א עצם עניין הגלות, לשם מה כי צרכיס ליריד לגלות, שהרי השבעים נפש שיריד מצרים היו צדיקים קדושים וטהוריים, והם שרש נשותם עם בניי, ומזהו הגעים עניין הגלות. אל^ה שמשמעות גזירות ברית בין הבתרים היהת, שהקב"ה אמר לאברהם שאם ברצונו שבנוו יהיו עם הנבחר, וראוים לערער והשגב של קבלת התורה, עליהו לעכוו קודם לכך זיכך ע"ז ועבדות וננו אוטם, שיידרך החומר שלום, כי אף שרם קדושים וטהוריים, מ"מ נתוננים הם בגוף החומר, וכדי להציגו לטעם הר סיני וקבלה התורה עליהם להכנייע את החומר. וזה היה עיי' הגלות המכניעה את החומריות, שא^ו יהיו ראויים ליעודם, ועוד ע"ז בא" בשלחה"ק ריש מס פסחים). והנה כל ענייני המכנית החומר וטהורת המדרור תלויים במדת יסוד, וכדאיותה בספרים בשם זה^ג לפתח הטעאת ריבץ דא פתחא דגואה, שכל עניין קדושה תלויים במדה זו, וכן ח"ז להזכיר כל עניין טומאה נמנשיים מגम מדה זו, וגם הקנאה התוארו והכבד המוציאין את האדם מן העולם גם המת תלויים במדה זו. ולכך עיקר המכנית החומריות וטהרו המדאות הוא עיי' טהורת מדת יסוד, שהוא שורש כי המדאות, וכן בחר הקב"ה דזוקא במצרים ערוו הארץ, המקומות הנוציאו בזיהה, שם היה מקום גלולו להכנייע את החומר ולזוקם המדאות לקראות קבלו התורה. שבמקרים טמא והוא יצטרכו להתגברות יתרה להשאר בקדושיםם, עיי' שיצאו משם גוררי בערויות קדושים וטהוריים יהיו ראויים לערער וה^ס

היא מתנה מן השמיים, שאין בתוגנים אותה אלא לשרואי לה, שהmittut עצמו עלייה. וכמזה"כ (תהלין יב) אמרות ה' אמרות טהרות כסף צורף וגוי מזוק שבעתים, אמרות ה', היינו התהה"ק, אמרות טהרו סוף צורף, שטהורם ומוצפיהם יהו"י מכל הסיגן הנמצאים בצלבכם צורף מזוק שבעתים. ומרומו עניין זה בכחוב וייחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, יעקב הוא מודת התהה כ"ד (מיכה ז) תנתן אמרת ליעקב, ע"י כה התורה היה בכח של י"א ישראל להוויז מעדן בארכ"צ ולהשדר שם גורדים בעריות. וכן מינו שקדום שיריך יעקב למארים שלח את יהודה לפניו בגונה להורות, ואמרתו חול' (בג"ז צה, ב) שלחו על מנת להקיט ישיבה לולדות תורה, שע"י כה התורה כבר היה יכולם ליריד למצרים. וזהו ענין שבע עשרה שנה, כאמור שי"ז בgmt'ו"ב היפך הרע, ואין טוב אלא תורה (ברכotta ה), שרך ע"י כה התורה יכול יהודי להשיג מדת טוב, וע"ל הדבר הראשון שעשו נhalbיכתם למצרים היה להקיט מלוט תורה, כי בלא כה התורה היה מוגנתיק ח"ז

לנ' למורי ע"י קליפת הרע של מצרים. וכמו כן בתקופת השוכב"ם דאיתא בספה"ק שהיא תקופת התקיונים. יש תיקונים המובאים בספרה"ק ברוב העניות וסוגיותם. אך מכך לעוד בזה. עיקר התקיונים הם ע"י כה ההוראה המתשתתת בחור של אדם, ע"י שיהודים לומדים תורה באש הר"י שורף ומכלו את כל זהמתה והרע, וזהו הכח לטהרנו מליליפותינו ומטמאותינו ולקיים בקיושטר

ג'ז

וְהִיא אַלְפֵי יָמִים יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מִצְרָיִם שְׁבע עֶשֶׂר שָׁנָה

הנתקה מארון- מ-הנתקה מארון.

ויהי יעקב בארץ מצרים שבע שנה והי
ימי יעקב שני חייו שבע שנים וארכבים ומאת שנה.
המפרשים עמדו על קר, לשם מה כתבה ותורתה"ק
שייעקב חי במצרים שבע שנה שנה, הרי כבר
מפורסם בכתב ש캐שר ירד למצרים היה בן מאה
ושלשים שנה, ומילא ידעינוichi במצרים שבע
עשרה שנה, ומה בא הכתוב לודעינו בזאת.

ויל' הענין, דמרומו כאן ענין ירידתו של יעקב
למזרדים, ע"פ מד"א בספה"ק דעתן גלות מזרדים
⁴ היה כדי לבורר ולהעלות את ניצוצות הקדושה שהי
שם. ומבאר בספרobar מים חיים, שתחלה ת תיקון
של גלות מצרים היתה כבר ע"י האבות הקדושים,
אשר סללו את הדרך לבני ישראל העתדים לרדת
מצרים שלא ישבו בטעמא אrome'צ' עדות הארץ,
וכדאיתא בחוז"ל (שמו"ר א, י"ח) שהמצרים היו טוטפי⁵
זיהם, ובמקום הטמא הזה היו ישראלי זרים לחיות,
ואם היה נופלים ח"ו בקליפה הזאת כבר לא היה
יכולים להיחילץ ממשם, ע"כ האבות ה"ק' כבנשו קצת
תווך והקליפה כדי שיוכלו ישראל לצאת משם
בלשלום, ומכח זה היו גדוריהם שם בעיריות. וזה היה
ענין ירידת אברודים ושרה לשם, שם תיקנו שם
תיקונים כדי שישראלי יוכל אה"כ להחיק שם
מעמד. שהיכר של קליפת מצרים היה ע"י שרה
שנצלחה לבית פרעה, שאמרו חז"ל (פדר"א פכ"ג)
כי פרעה רצה לחתה לה כל והן שבועלם, ע"י
שמנאה בו הכניעה קצת את הקליפה. ואה"כ ירד
לשם יוסף, שטירר ומיין את הוותה הנוראה של

זה גם הורוך לכל יתלו להגיא לעוזו, ובחיי
מעמד הר טיני הפרטני שלו, שהיה שיק במחנות
עלם הנכתר, היוינו יהייה יהודיו לא רק מכח מה
שנולד להווים יהודים, אלא יהודי בכל מוחתו, ככל
רמ"ח אבריו ושותה גידיו המה יהודים, הריוו צרייך
ראשית להזדכך ולהכניע חומרו, כי כל זמן שקווע
בחומר הרי אפיילו אם עוסק בתורה ובעבודת ה' איןנו
טמגאל להגיינן לעידן הוות. ויש בהכונעת החומר
מודרגות תחתים שנייט ושלישיים, טהורת המת,
ס"ה שהיה מה יהודין, ע"י טהורת המחשבות והדעות,
ושהורת הלב ע"י טהורת הרזונות ותשיקות הלב,
וכמ"כ טהורת האברים ע"י טהורת המעים, שנכלל
בזה טהורת הגוף וטהרת הנר"ג שהיינו יהודים. וזהו
עיקר העבודה של הזרוי שלשים כך ירד לעוזה"ג,
לטהר ולזוק כל החלק החומר שבו, שע"ז משיג
יעוזו בעולמו. ונכלל ואת כמה שבtabה תורה ויחי
יעקב באם"ץ שבע עשרה שנה, שהתווה ק' היא תורה
חיסים, ולא באה לספר לנו סיירוי מעשיות גרייזיא,
אלא ללמד על תכלית באו של יהודי לעוזה"ג,
ס"ה שמרומו על ריאית הנשמה לנוף מקומות גבור אל העולם
נמנון, שיורק מהמדרגה הגבוהה ביזור אל השפל
המחלא תאoot. וירידה זו היא בכמי ריאית
יעקב למצרים, שעירק מטרתה לתקון ולזוק את עניינו
התאות שנפשו של אדם מתודנן, שהתקין הנגמר
לפוגמים של רע הוא להפרק את הרע לטוב בכמי

אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעילאים אבל.

ובענין זיכך החומר ישנה הדרכ ע"י סוגיפים
ותענית המנקים ומטהריהם את כל הומה שבעגון
החותמי. אך יש דרך שהיא כתרופת פלא, שנען
הכריה"ג את כת התורה לזכר החומר והיצה"ר,

לישועתך קויותי ה'
ט. א'ז'ג'ג' א'ג'ג' ג'י'ג'ג'

ב.

א.

איתא בثان'יל (שבת לא). בשעה שמכננים אודם לדין לאחר מיתה שואלים אותו, ונשאת ונחת באמונה, קבוע עתים לזרה, צפית לישועה. ופירשו רבתה"ק עניין השאלה הראשונה נשאת ונחת באמונה, והינו האם עסקת בעניין האמונה באוthon, אף שארם עסוק בענייני משא ומתן, שהוא שkeepע בהם ראשו ורוכבו איך להגדיל ולהשכית את רוכשו, אך צריך יהודי לעסוק בעניין אמונה, להשכית כל חותמי ומוחשבתו איך להגדיל להחיק ולהורחיב את האמונה. ומבואר לפ"ז מודע זו השאלה הראשונה ששאליהם אותו, כי אמונה היא יסוד היסודות של יהודיו. וכן מובן מה ששאליהם אותו קבעת עתים לתורה, כי גם זה העיקר אצל יהודיו. אך צ"ב מוזע עניין השאלה המוחודה ששאליהם צפית לישועה, למה היא מן השאלות העיקריות.

ויל בוה ע"פ דברי הסמ"ק שמכאן דהמקור לחזוב של צפית לישועה הוא מכלל המזהה דהאמנתה זו, וזה במצוות א': לידע שאותו שברא שמים וארכ' הוא לבדו מושל מעלה ומטה ובו רוחות כדרכיב א' ענבי ה' אלcker וכ'ו, הקב"ה מנהיג את העולם והוא הזיציאנו ממצרים ועשה לנו כל הנפלאות וכו', ובזה תלי מה שאמרו חכמים ששאלין לאדם לאחר מיתה בשעת דינו צפית לישועה והיכן כתיב מצחה זו, אלא ש"ם בוה תלוי שכשם שיש לנו להאמין שהוציאנו ממצרים ודרכיב א' אלcker אשר הוציאתי, ועל כרחין מאחר שהוא דבר [ציוויל] וכי אמר בשם שאני רוצה שתאמינו כי אני ה' הוציאתי אתכם כך אני רוצה שתאמינו כי אני ה' אלוקים, ואני עתיד לך'ן אתכם ולהושיעכם וכן ישיענו בהמוני שנתי כדרכיב ושב וכובץ מכל העמים וכו'. ע"כ והינו שבמא"כ א' אלcker אשר הוציאתי מארץ מצרים, שהיא מצות האמונה בשם ממש'כ הרמ"כ, נכל גם הציווי לצפות לישועה, דהיינו דרכם אני רוצה שתאמינו כי שהוציאתי אתכםمام'צ' כך רצוני שתאמינו כי אני ה' אלוקים ואני עתיד לך'ן אתכם ולהושיעכם. ויש להזכיר בוה ע"פ דברינו שבציווי האמונה יש ב' נחלקים, א' נכי ה' ו'אלcker, א' נני ה' עניינו עצם האמונה השם, ועוד שהוא אלcker, שהש"ת והוא האלקים של', כי אהבתם אתכם אמר ה', והן גאלתי אתכם אחרית בראשית להיות לכם לא, והינו שזו ית' אלקים של', ולעולם לא יעוזב אותך לאיבוד, והוא יחלץ ויזק'יא אותך מכל המזיצים ומכל הגלויות, ושב וכובץ מכל העמים. וזה המקור לציורי על צפית לישועה. ומנואר עפ"ז למה שאלת צפית לישועה היא מ' התביעות הראשונות ג' והעיקריות ליהודי בדינו, כיון שגם זה מיטורי האמונה, וכשם ששאליהם אותו נשאת ונחת באמונה, אך שאלים גם צפית לישועה, שהוא בכלל ציווי האמונה.

את הפסוק לישועתך קויותי ה', שבו גילה שאף קודם ההקץ ולפני הומן של בעתה, יש דרך לגאולה מכח הקינוי שלישועתך קויותי ה', שע"ז אף אם לא זכו ואינם ראויים, עצם הקינוי הוא סוד הגאולה, שע"ז שליישועתך קיינו כל הום וממצאים לשועה ממשיכים את הגאולה. וכך השאלה צפית לישועה היא מן השאלות המוחודה הנבעות מן האדם בתקילת דין, שcz'ה, ואך הגאולה העתידה תהייה בקיומי בדברי יעקב כאן לישועתך קויותי ה'. ובdrmתרם בזונתן פורקינה דמשיח בן דוד והוא עתיד לפרקיה ית בני ישראל ולאפקותהן מגלוות ולפרקונא סכיאת נפשי. ופירשו המפרשים בכונת המודרן, דמי שיש לו אמונה ובטחון בהש"ת והוא מזכה לישועת ה', הדיריו משיג הכל בקיומי עפ' שאינו הגון ואיןנו כדא', שע' קיוי ניצול מיסירין וחוכה לטילה לגאולה והבטחון שיש ליהודי בהש"ת שמקחם הואאמונה ומוקה, וזה ממשיך את הגאולה.

וכן הש"ק בכלל הכל בקיומי, כדמ"א בומר י' אקסוף: שמרו שומרים וממצאים שבת קדרך בגין תערוג על אפיקי מים-CN נפשם ערוג אליך לקבל ס' ג' נטעם שבת המתאחדה בשם קדרך. וענינו דהנה אח'ל (שבת י') מתנה טוביה יש לי בבית גינוי ושבת ט' (ההלים ט) עה' כ' קוה קויותי ה' ו' וט אל' וישראל שועת, וזה שאמיר הכתוב (ישעיה כה) ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קיינו לו ווישענו, אין כדי ישראל אלא שיקו שיגאלם הקב"ה בשכר קוה קויותי ה' וכ'ו, ואם עושים כן נועשים שנאמר (ישעיה גט) אשר לא יבשו קוי.

והנה איתא בעבודת ישראל מורה"ק המגיד מקונין ז' ע', לבאר הענין דמפרשת מקץ ועד הפסוק לישועתך קויותי ה' לא נזכר שם הויה. ואם מרן אדמור' ב'ב' ז' ע', שכשר יהוד' נזכר על פרשה אחת פר' תצוה שלא נזכר בה שם של משה ורבינו זדרשו הרבה דרישות, כשי' שיש לאבר הפלא שלא נזכר שם הק' הויה' בפר' מקץ ויגש ותץ' פר' ויחי. ובמאור, דשם הויה' הוא שם החסן והرحمים, וע' מעת שהתחילה להתגלל ענן גלות מצרים בפר' מקץ המתחלה מחולמותיו של פרעה שהם והמלחמות הדרשו גלות מצרים, ובפר' ויגש שכלה דינים לא נזכר שם הרחמים, ועד לפרט' ויחי בפסוק לישועתך קויותי ה' בו נביא יעקב על הגאולה העתidea ולכך נתגלה בו שם הויה. ואפשר להוסיפו בוה ביאור, ע' פ' מאמר מרדן דמו'ר ב'ב' ז' וע' בסמ' הרה' מצרטקוב ו'ע', במאור' בקש יעקב לשלות צ'ה קויותי ה', והינו לישועה שלך, ישועת הקב"ה את הקץ וגטלקה ממנו שכינה, מה חטא יעקב בוה ומודע הגיא לו עונש זה שנמלקה ממנו שכינה. אלא לפי של הגאולה העתidea אוחז'ל (סנהדרין צ'). וכן אוחשנה לא זכו בעתה, הרי שם וכו' ייאל' לפני הצע, וכיון שביקש יעקב לשלות הקב"ה כביבול. והיש לכלול בוה גם את דברי המדרש בגוי ה' כל בקיומי והיומו, וזה שאמיר יעקב לישועת ה' הרים וממצאים לישועה, והינו ישועת הקב"ה כביבול. ויש לכלול בוה גם את דברי המדרש בגוי ה' כל בקיומי, שבר' שלא יוכן לגאולה אחישנה, אך גענש שנמלקה ממנו שכינה. אכן כל זה היה עד שאמיר

אתה במדרש (ב"ר צח, גג) עה' פ' לישועת ז' ו' ה' הכל בקיומי. י Sorin בקיומי, קדושת השם בקיומי, וכות בתוכות בקיומי, תאונו של עזה'ב בקיומי, זוניה בקיומי, סlichtה בקיומי וכו', ומביא פסוקים נ' צ'ה, ואך הגאולה העתidea תהייה בקיומי בדברי יעקב כאן לישועתך קויותי ה'. ובdrmתרם בזונתן פורקינה דמשיח בן דוד והוא עתיד לפרקיה ית בני ישראל לאפקותהן מגלוות ולפרקונא סכיאת נפשי. ופירשו המפרשים בכונת המודרן, דמי שיש לו אמונה ובטחון בהש"ת והוא מזכה לישועת ה', הדיריו משיג הכל בקיומי ומצפה לישועת ה' הדיריו משיג הכל בקיומי עפ' שאינו הגון ואיןנו כדא', שע' קיוי ניצול מיסירין וחוכה לטילה לגאולה והגוניה וכו', וזה גם נבואת יעקב אבינו על הגאולה, דאך אם לא יהיה כדאים וראויים לגאולה, אם יקו לגאולה ימשיכו ע' קיויו את הגאולה העתidea. וכדרך שאנו מתפללים, כי לישועתך קיינו כל הום וממצאים לשועה, הקינוי והמצפה לישועה והגאולה, שאך אם לא יהיה ראויים לכך בוכות הקינוי שלישועתך קויותי ה'. וכדברי מדרש שוח'ט (ההלים ט) עה' כ' קוה קויותי ה' ו' וט אל' וישראל שועת, וזה מתנה היא שנינתנת בלי תמורה ואע' פ' שאינו בגון ואינו כדאי. וההடעד'ל'ת להמשיך את המתנה הזאת היא קיוי, ע' שומרים וממצאים שבת קדרך, ע' מושך יהוד' על עצמו את קדושת השבת ע' שאינו בגון ואינו כדאי לקדושתה, כי הכל בקיומי.

והנה איתא בעבודת ישראל מורה"ק המגיד מקונין ז' ע', לבאר הענין דמפרשת מקץ ועד הפסוק לישועתך קויותי ה' לא נזכר שם הויה. ואם מרן אדמור' ב'ב' ז' ע', שכשר יהוד' נזכר על פרשה אחת פר' תצוה שלא נזכר בה שם של משה ורבינו זדרשו הרבה דרישות, כשי' שיש לאבר הפלא שלא נזכר שם הק' הויה' בפר' מקץ ויגש ותץ' פר' ויחי. ובמאור, דשם הויה' הוא שם החסן והرحمים, וע' מעת שהתחילה להתגלל ענן גלות מצרים בפר' מקץ המתחלה מחולמותיו של פרעה שהם והמלחמות הדרשו גלות מצרים, ובפר' ויגש שכלה דינים לא נזכר שם הרחמים, ועד לפרט' ויחי בפסוק לישועתך קויותי ה' בו נביא יעקב על הגאולה העתidea ולכך נתגלה בו שם הויה. ואפשר להוספו בוה ביאור, ע' פ' מאמר מרדן דמו'ר ב'ב' ז' וע' בסמ' הרה' מצרטקוב ו'ע', במאור' בקש יעקב לשלות צ'ה קויותי ה', והינו לישועה שלך, ישועת הקב"ה את הקץ וגטלקה ממנו שכינה, מה חטא יעקב בוה ומודע הגיא לו עונש זה שנמלקה ממנו שכינה. אלא לפי של הגאולה העתidea אוחז'ל (סנהדרין צ'). וכן אוחשנה לא זכו בעתה, הרי שם וכו' ייאל' לפני הצע, וכיון שביקש יעקב לשלות הקב"ה כביבול. והיש לכלול בוה גם את דברי המדרש בגוי ה' כל בקיומי והיומו, וזה שאמיר יעקב לישועת ה' הרים וממצאים לישועה, והינו ישועת הקב"ה כביבול. ויש לכלול בוה גם את דברי המדרש בגוי ה' כל בקיומי, שבר' שלא יוכן לגאולה אחישנה, אך גענש שנמלקה ממנו שכינה. אכן כל זה היה עד שאמיר

3. יא הילאי כהמ

10 //

המדרגות משלגמים בקיוי, שיאמין שם הקב"ה ברא אותו בעזה"ז הרי שהוא יכול להגיע לכל זה. וכמו כן בכל הענינים המזוחדים שיש לכל אחד שהוא מרגיש שאין יכול להשתחרר מהם, וכמה שקיבל על עצמו ועשה כל העצות הרוז'ן לא הוועיל ועדיין משיקע הוא בטומאה, גם על קר והתשובה הכל בקיוי, שעליו להאמין שהקב"ה נתן לו את הכהות להיחיך והוא יגאלנו שנית. ודברי המדרש הכל בקיוי מחדלים לנו שכמו שיש דרך להגעה למדרגות ע"פ סדר קר יש דרך הכל בקיוי, שכח הבטחון הוא מפתח לכל השערים, הן כאשר יהודי סובל טורים קשים ומרימים ואינו רואה לפניו שום מזע, והן כאשר יהודי חקן לגיאע לקידוש השם ולהאותו של עזה"ב, לא תתענג על ה' וליהנות מזיו השכינה, הכל בקיוי, אמונה ובಥון הם המפתח הפורח את כל השערים. וכך מתגבר הייצה"ר במיוחד על יהורי שיטיאש ולא יאמין בכחותיו שם לאין סוף.

ועד"ז גם בחו"י האהבה הרואה שמכarea הרמב"ם (פי מהל"ת תשובה) כיצד רוא, שיאבר את ה' אהבה נדולה יתרה עזה מאר וכוכ' כאילו חולה חוליה האהבה שאין דעתו פנוראה מהאהבה והוא שוגה בה תמיד בין שבתו לבין בקומו בין בשעה שהוא אוכל ושותה, יתר מה תהיא אהבת ה' בלבד אהביו שוגים בה תמיד. והוא שלמה אמר דרך מל כי חולות אהבה אני. דלאורה איך יכול ילוד אשה לחשוב על מדרגות אבלו, שהרמב"ם כותב זאת להלכה בקיים מצות אהבת ה' ברואו. אלא יסוד הדבר כמאמר הבעש"ט החק', שmodות אהבה ותשקה שיש באדם שרה בקדושה, שהקב"ה נתן לו מותנה מן המשמים את מדר אהבה ותשקה בכרי שיעלה אותה להש"ת באהבת ה' אהבת התורה ואהבת ישראל, אלא שאצלו ונפל לשפל ומדונה. והיינו שמות האהבה התשקה שנזונה לאדם יכול להיפול בתכלית הטפלות, ומיארך היא יכולה להיות בתכלית הרוממות, לקיים בה ואהבת את ה' אלךך שהיה המדרגה הגבוהה בירטור בתורה, ולשם כך נתן לו הקב"ה את מדר אהבה. ואם כן ורי גם זה הכל בקיויו, שעל יהודי להאמין שם הקב"ה ציה בתה"ק ואהבת את ה' אלךך הר' בודאי נתן לו את מדר אהבה, והරיך לגיאע עזיז אהבה הרואה בחו"י נשפי חולמת אהבתך. וזה גם עניין תיקוני השובי"ם, שיהודו ירומם את מדר יסוד, מדר תשקה והאהבה לשורה, לאהבת ה' הרואה צייר שכתב הרמב"ם בבח"י גפשי חולמת אהבתך, שאם יש מצוה כזו ודאי שבתו של יהודו להגיאע לךימה. כי הכל בקיוי, אמונה ובಥון שאין דבר יהורי איינו מוגול להבקיע בענינים גשיים ובענינים רוחניים, כי אנכי ה' אלךך, האלקים שלך, ואהבתך אתם אמר ה', ונתן ליהודי את הכהות להגיאע לכל המדרגות. עניינים גשיים ועניינים רוחניים, נטורים וגבוהים, הכל בקיוי בכת האמונה ובಥון.

ויל' בעוד אופן למלה הצפה ליישועה היא אלכין מציווי האמונה, דמתוך האמונה שהקב"ה ברא את כל העולם וזהו בראה, שבודאי לא ברא הקב"ה להאמין שלא לתחז בראה, ובאשר ודאים שהעה"ז הוא את העולם ללא תכלית. ואשר ודאים שהעה"ז הוא עולם התאות והרע, התלאות והצרות, הר' לא יתכן שזו תכלית הבריאה, ובודאי שהתכלית היא שבסוטה הבריאה היה ומלאה הארץ דעה את ה'. ואף שאין Ago יודעים איך תהיפות עולם התלאות והצרות מובילים לה, והרינו מאmins שהקב"ה מסבב את כל עניין הבריאה להביא למלאה הארץ דעה את ה', שזו תכלית הבריאה. כמו שמספר רשי"ה שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ה' שהוא אלקינו עתה רק לישראל ולא אלק' האומות, הוא עתיד להיות ה' אחד שנאמר כי או האהפר אל עמים שפה ברורה לקראו כולם בשם ה', שכל העמים ידרשו כי ה' אחד, שהוא יהיה סוף ותכלית הבריאה, בח' ומלאה הארץ דעה את ה'. וזה קשור כאמור לעצם האמונה שהקב"ה ברא את הבריאה לתכלית, והתכלית היא 20 ומלאה הארץ דעה את ה' לקראו כולם בשם ה', וביום שהוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. ומכאן הציווי של צפת ליישועה. ע"כ שואלים אודם ביום הדין צפת ליישועה, האם אין מאמין בויה הרי חסר לו בעיר האמונה שהקב"ה ברא את הבריאה עם תכלית, והתכלית היא ישועה לכל הבריאה.

כמו בכללות ישראל קר גם אצל כל יחיד שיכים ב' עניין צפת ליישועה. דנה החזוי אכן ה' אלךך נאמר בלשון היחיד בכל עשרה הרבות, לבב יחיד הוא ה' אלךך, שיאמין כי אנכי ה', ויאמין שהוא אלקך, כמ"ד עמו אנכי בצרה, וגם בגלותו הפרטיה הוא מצווה לצפות ליישועה, שבכל הממצאים העוברים עליו יצפה ליישועה שהקב"ה חילציו ויזציאו מכל מציאות. וכן האמונה והczפה ליישועה לתכלית הבריאה של כל יחיד היא ומלאה הארץ דעה את ה', ממש"כ המسلط ישרים בריש ספרו, שהווינו חוץ' שהאדם לא נברא אלא לחתענג על ה' וליהנות מזיו שכינונו.ומי שוכנה מרגיש זאת כבר בעזה"ז בבח"י עולמרק תורה בתייך, ויש שמשיג זאת רק בעזה"ב, שזו ט' תאוות של עזה"ב שצדיקים ישבים בו וננהים מזיו השכינה. וזה תכלית בריאת האדם בעזה"ז בכדי שיגיע לאו תתענג על ה'. וזה הczpoi ציפית ליישועה, שבכל הממצאים הירודים ביותר העוברים על האדם אם בנסיבות וב"ש ברותניות, צפה ליישועה ויאמין שיש תכלית שלמענה ברא הקב"ה את הבריאה ולמענה ברא כל יחיד ויחיד.

וזה פי' דברי המדרש הכל בקיוי, שמונה הן עניינים גשיים כמו יסוריין בקיוי, וכן עניינים 50 רוחניים כמו קדושת השם בקיוי, שקדושת השם היא התכלית, שכל יהודי צריך להגיא שיטקים על ידו ונתקשתי בתוך בני ישראל, ואיך יגיע יהודי לזה. וכן תאוותו של עזה"ב, שכל זה מן העניינים הרוחניים שהיהודים צריך להשיג בח' או תתענג על ה'. ואיך יגיע לה, התשובה היא הכל בקיוי. כל

ענין מנשה ואפרים

14 ר' יונה ז' ערך ה - אב נז' א' א' 2

ועפ"ז יש להבחין ויכוח יעקב ויוסף למי משפט הקדימה, זהנה מרדן בדברי שמואל מפרש עוד במד"כ לעיל בפרשא וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה, מ"י אל"ה אותיות אלקיהם, שהשם הק' הזה מורה על מדרת היראה, וכי יעקב ראה שהם עובדים את הש"ת בעקב אחר מדרת היראה, וע"כ שלא מי אלה, מודיע עיקר עבדותם והוא במדרת היראה ולא במדת האהבה, שהרי מدت האהבה היא גבולה יוטר. וע"ז השיב יוסף, בני הם אשר נתנו לי אלקים בוהי הינו שהיותם שומן נולדו ונמצאים במצרים שהוא ארץ טמאה, הרי בכדי שלא יושפעו וכישלו מהשפעת מקום טמא כזה, והוצרכו לעבור את הש"ת במדת היראה להשריש בבב' דאי דין ואית דין, שהברוא תיבך שם יודע כל מעשיبني און אדם וכל מחשבותם, ואילו היה עובדים את הש"ת במקומו כזה במדת אהבה עלולים הם ליפול באהבה נפלה. ולכן יוסף בהיותו במצרים עבד את ה' במדות היראה, וכמ"ט גם בני אפרים ומנסח היה עיקר עבדותם במדת היראה. ובכמארן מרדן אדר"ר בב' ז' ע"פ אשוה ר' יראת ה' היא מתהלה, שנגנד תאות אלו העצה היחידה היא רק יראת ה', מפני שב בעת התגברות התאות אין דבר שככל למונע אדם מהטה אלא יראת ה' שידוע דעתך דין ואית דין.

ויש לפרש דאמנן יעקב ג"כ ידע את תשובה יוסף שבמקומות כזה במצרים ציד לעבור את הש"ת במדת היראה ודוקא כדי לא להיכשל בטומאת ערות הארץ, אלא והות שמדוון של יעקב מدت תפארת היא תורה, וכמ"כ תנתן אמר ליעקב (מיכ' ז) והتورה נקראה אמרת, ובזה"ק (ח' א' קמו:) תורה דא יעקב, ובכח התורה אפשר לעבור את הש"ת גם במדת אהבה אפילו במצרים. והיינו מכיוון שבתורה כללנו ב' המדות מדת היראה ומdot האהבה. שבתורה יש כה האש וכמ"כ (ירמיה כג) הלא כה דבר' באש נאום ה', ואש מרום למדת היראה, וכן נשלה התורה למים שנאמר (ישעיה נה) הוי כל צמא לכו למים, ואין מים אלא תורה ומים הוא מdot הארץ עני, גם הארץ עני בתוככי התאות הפניים ור' יברך את הנערם וגוי וכן ר' יברך ישראל מילא הגויים. ויברך את הנערם וגוי ואפרים אשר התחלו אבותי לפניו אברם ויצחק, המלאך הגואל הרועה אותו מudio עד היום הזה. המלאך הגואל אוטי מכל רע יברך את הנערם ויקרא בהם שמי ושם אבותיהם אברם ויצחק, וירדו ללב בקרבת הארץ. ואחר כן כתיב ויאמר יוסף אל אביך לא בן אבי כי זה הבכור וגוי וימאן אבי והוא יאמר ידעתי כי נידעת כי אם למנסח ואפרים, המלאך הגואל יגיד ממן וורעו יהיה מלא הגויים. יש לבאר בחו"ז עניא את המחלוקת בין ר' יברך לדעתו יוסף, ואנו רואים שלמותם ודברי ייעקב ידעתי בגין ידעתי ואולם אליו הקטן יגדל ממן, בכ"ז כתובות התורה גם את דעתו של יוסף ויאמר לא בן אבי וגוי, והיינו שכן יש בזה ב' דעתות ושיטות. עוד הקשו המפרשים על אומו ויברך את יוסף, ללא מצינו כאן ברכה לירוק כי אם למנסח ואפרים, המלאך הגואל אוטי מלך רע יברך את הנערם וגוי וכן ר' יברך ישראל לאמר ישימך א' כאפרים ומנסח. והרמ"ן פריש כי ברכת הבנים היא ברכה לאבות, אך מקשה ע"ז באוה"ח דacky למה לא תברך יוסף עצמו בדברים הנוגעים אליו בפרטות, ומפרש ע"פ דבריו חז"ל (כמ"ר יא) שפתח הברכות היה ביד אברם ומסרו ליצחק ויצחק מסרו לעיקר, ועתה מסרו יעקב לב' יוסוף, והוא אומו ויברך את יוסף, פ"י מסר בידיו מפתח הברכות. אכן עדין קשה לפ"ז המשך הפסוק ויאמר הא' אשר התחלו אבותי לפניו אברם ויצחק וגוי המלאך הגואל אוותי מכל רע יברך את הנערם, שאין כן שום רמו שמסור את מפתח הברכות לירוק, אלא ברכה לאפרים ומנסח.

ויל בוה דהנה העניין שיטוף נתחלק לב' שבטים מנשה ואפרים ולא נמצא בן בשאר שבטים, הוא כדאי' בדברי שמואל בדמדה של יוסף יש ב' חלקיים, סור מרע ועשה טוב, ומנסח עניינו סור מרע, כד' כי נשני אלקים את כל עמל' ואת כל בית אבי, ואפרים עניינו עשה טוב, כד' כי הפני התאות הפניי בארץ עני, גם בארץ עני בתוככי התאות הפני. אלקים בעשה טוב.